

КРИТИКА І БІБЛІОГРАФІЯ

Рецензія на монографію “Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні” за науковою редакцією проректора з наукової роботи Тернопільського національного економічного університету (ТНЕУ), доктора економічних наук, професора, професора кафедри обліку у виробничій сфері ТНЕУ Зеновія-Михайла Васильовича Задорожного, що видрукована у видавничо-поліграфічному центрі ТНЕУ “Економічна думка” в 2015 році обсягом 18,6 умов. друк. арк. (320 с.)

Бухгалтерський облік, аналіз та аудит відіграють важливу роль у проведенні економічних реформ в Україні; забезпечують високу якість та достовірність інформації; сприяють формуванню суспільства, що живе за ринковими правилами й особливо не розраховує на державу та її адекватну допомогу, а власною високопродуктивною працею створює такий бажаний зараз матеріальний достаток для себе і своєї родини.

Для того, щоб бухгалтерський облік, аналіз і аудит розвивались динамічно та послідовно, їм потрібна надійна і структурована концепція, яка б давала відповіді на найбільш принципові та насущні питання розвитку бухгалтерського обліку, аналізу й аудиту в Україні на найближчі 10–20 років. Такі відповіді, до певної міри, можна знайти у рецензованій монографії, яка є актуальною, своєчасною і вартою уваги докторантів, аспірантів, викладачів та студентів вищих навчальних закладів, а також бухгалтерів, аналітиків, аудиторів, економічних експертів та інших осіб, що цікавляться економічними проблемами і перспективами їх вирішення.

Дана монографія є результатом наукових досліджень великого творчого і фахового колективу з двадцяти семи дипломованих науковими ступеннями осіб, в тому числі двох докторів економічних наук, професорів (З.-М. В. Задорожного, Я. Д. Крупки), 7-ми кандидатів економічних наук, доцентів, які водночас є практикуючими бухгалтерами підприємств (П. Н. Денчук, У. В. Івасечко, Є. К. Ковальчук, О. М. Кундеус, І. Я. Назарова, В. М. Панасюк, Р. В. Романів), що значно підвищує статус цієї монографії як наукової праці найвищого ґатунку.

У передмові до монографії проректор з наукової роботи Тернопільського національного економічного університету, доктор економічних наук, професор З.-М. В. Задорожний обґрунтовує актуальність та важливість для облікової науки і практики рецензованої наукової роботи, описує її структуру та вказує на авторство конкретного науковця за відповідним параграфом.

У першому розділі “**Загально-теоретичні і організаційні проблеми реформування вітчизняного обліку**” визначено концептуальні підходи до організації обліку в Україні; розкрито об’єкти та підходи до формування інтегрованої звітності підприємства; описано проблеми гармонізації фінансової звітності підприємця відповідно до вимог П(С)БО та МСФЗ; висловлено думку щодо пристосування робочого плану рахунків до побудови обліку за його автоматизації; охарактеризовано особливості формування облікової політики при об’єднанні підприємств та банківські комунікації в умовах автоматизації обліку безготівкових операцій.

В другому розділі “**Проблеми визнання та обліку активів підприємств**” описано світовий досвід і вітчизняну практику оцінки майна та інвестицій в системі бухгалтерського обліку; розкрито інституційний підхід до обліку гудвілу в контексті впровадження міжнародних стандартів; охарактеризовано особливості відображення в обліковій системі надходження об’єктів інвестиційної нерухомості; висвітлено проблемні аспекти обліку нарахування амортизації необоротних активів; вказано на проблеми обліку виробничих запасів; визначено шляхи вдосконалення обліку грошово-розрахункових операцій у житловому будівництві.

У третьому розділі “**Шляхи вдосконалення обліку та аналізу витрат та доходів підприємств**” висвітлено обліково-аналітичне забезпечення виробничої діяльності як інтегровану підсистему управління; відображено особливості обліку витрат операційної діяльності за місяцями виникнення та сферами відповідальності; розкрито проблемні питання обліку курсових різниць; означено стан і перспективи розвитку обліково-аналітичного відображення фінансової діяльності підприємства; вказано на проблеми аналізу інноваційної діяльності підприємства; описано регламентне забезпечення обліку витрат на забезпечення якості будівельної продукції.

В четвертому розділі “**Концептуальні підходи до реформування обліку, аналізу та аудиту пасивів підприємств**” розкрито проблемні аспекти обліку кругообігу власного капіталу; проведено ідентифікацію природного капіталу як нового об’єкта бухгалтерського обліку в умовах його концептуальної перебудови; описано суть та зміст інформаційного забезпечення і порядок проведення аналізу зобов’язань; охарактеризовано процес аудиту поточних зобов’язань; відображено організаційно-технологічні особливості будівництва і їх вплив на облік розрахунків зі страхування.

Літературні джерела подані після кожного параграфа в міру їх згадування у тексті монографії.

Оцінюючи монографію “**Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні**” загалом, зазначимо, що це наукове дослідження виконане на високому фаховому рівні, містить елементи наукової новизни, практичні рекомендації з бухгалтерського обліку, економічного аналізу й аудиту і заслуговує на належну увагу з боку науковців і практиків.

Доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри аудиту, ревізії та аналізу
Тернопільського національного економічного університету,
академік Академії економічних наук України

Василь Дерій